

ZAGROŻENIA ORAZ REKOMENDACJE I WNIOSKI

ID 646

Las Górna Liswarta – 3a

Tabela zagrożeń dla krajobrazu priorytetowego

Kodowanie i opisy zagrożeń oraz skala ich oceny zgodnie z wymogami Załącznika 6 do rozporządzenia ws. sporządzania audytów krajobrazowych (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 537)

Przedmiot zagrożenia	Kod zagrożenia i rodzaj (charakter) działań i zjawisk stwarzających zagrożenia	Źródło zagrożeń	Zagrożenie wewnętrzne (W) lub zewnętrzne (Z)	Skala zagrożenia (pkt.)
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne i rzeźba terenu	A.1.4. Eksploatacja złóż innych niż węgiel kamienny, węgiel brunatny i torf	II.1.1 Górnictwo	W	8
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne i rzeźba terenu	A.1.9. Likwidacja osobliwych form rzeźby terenu (skarp, ostańców skalnych, wąwozów, meandrów, wydmy itp.)	III.4. Gospodarka leśna	W	5
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.1. Osuszanie torfowisk i bagien oraz likwidacja ich naturalnej szaty roślinnej	III.2 Gospodarka wodna III.4. Gospodarka leśna	W	12
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.3. Naturalna i przyspieszona przez działalność człowieka sukcesja zbiorowisk zaroślowych i leśnych na naturalne i półnaturalne zbiorowiska nieleśne	IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze IV.2 Brak zabiegów ochronnych	W	9
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.4. Likwidacja drobnoskalowych siedlisk i ekosystemów nieleśnych	III.4. Gospodarka leśna	W	9

		IV.2 Brak zabiegów ochronnych III.1.2 Zaniechanie rolnictwa		
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu	A.3.2. Rozdrobnienie struktury przestrzennej (fragmentacja) i geometryzacja naturalnych i półnaturalnych ekosystemów	I Gospodarka przestrzenna II Branżowe III Zarządzanie środowiskiem	W	9
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.4. Inżynieria wodna i lądowa	B.4.2. Zanikanie lub brak konserwacji cennych kulturowo form inżynierijno-technicznych – świadectw dawnych technologii	II.2 Inżynieria środowiskowa	W	5

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania środowiska abiotycznego

1. Dopuszczenie do eksploatacji złóż na obszarach określonych w koncesjach na wydobywanie kopalin oraz projektach robót geologicznych lub dokumentacjach geologicznych złóż kopalin zatwierdzonych lub przyjętych przez właściwe organy administracji geologicznej przed dniem wejścia w życie Audytu.
2. Zachowanie i właściwe wyeksponowanie osobiwych form rzeźby terenu i budowy geologicznej, w szczególności wydmy, bagien i torfowisk, źródeł oraz koryt cieków.
3. Ograniczenie odpływu wód metodami naturalnymi, a gdzie jest to uzasadnione również technicznymi, celem zwiększenia leśnej wodnej retencji krajobrazowej, z uwzględnieniem konieczności ochrony innych walorów przyrodniczo-krajobrazowych.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania ekosystemów, ich zespołów oraz struktury ekologicznej krajobrazu

4. Właściwe kształtowanie gospodarki leśnej, uwzględniające walory przyrodnicze i krajobrazowe lasów, a w szczególności ochronę siedlisk przyrodniczych chronionych, stanowisk i siedlisk chronionych gatunków roślin i zwierząt, dostosowanie składów gatunkowych drzewostanów do warunków siedliskowych, zwiększanie wieku lasów oraz zasobów martwego drewna, preferowanie odnowień naturalnych i rębni o niskiej intensywności.
5. Zaniechanie procesów osuszania łąk, bagien i torfowisk, w tym w szczególności melioracji odwadniających; przywracanie warunków hydrologicznych odpowiednich do naturalnego procesu odtworzenia się bagien i torfowisk oraz charakterystycznej dla nich roślinności.
6. Przeciwdziałanie naturalnej lub przyspieszonej przez człowieka sukcesji ekologicznej zbiorowisk nieleśnych, w tym przeciwdziałanie zarastaniu nieleśnych obszarów łąkowych, wodnych i podmokłych.
7. Ekstensywne użytkowanie istniejących łąk i pastwisk, przywracanie do ekstensywnego użytkowania dawnych łąk i pastwisk, które ulegają przekształceniom w kierunku zbiorowisk leśnych.
8. Pozostawienie drzew obumierających i martwych, zwłaszcza starych drzew liściastych oraz dziuplastych w miejscach niestwarzających zagrożenia dla ludzi lub ich mienia.

9. Zwiększanie udziału starodrzewi w ekosystemach leśnych w ramach prowadzonej zrównoważonej gospodarki leśnej.
10. Ograniczanie fragmentacji i geometryzacji siedlisk naturalnych i seminaturalnych w procesach planowania przestrzennego oraz projektowania i realizacji obiektów budowlanych.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładu przestrzennego oraz walorów estetycznych

11. Uwzględnienie w nowo sporządzanych aktach planowania przestrzennego, dokumentach strategicznych i programowych oraz w decyzjach administracyjnych potrzeby ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i fizjonomicznych, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu.
12. Ochrona i konserwacja zabytkowych obiektów architektonicznych, w tym związanych z gospodarką leśną, a w ramach tego niewprowadzanie materiałów, rozwiązań i obiektów degradujących ich wyraz stylistyczny.
13. Ochrona cennych kulturowo form inżynierii wodnej.
14. Ochrona walorów fizjonomicznych krajobrazu: punktów i ciągów widokowych oraz powiązanych z nimi cennych fizjonomicznie elementów ekspozycji biernej, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu.
15. Ochrona i propagowanie niematerialnego dziedzictwa kulturowego, legend i tradycji związanych z lasami i leśnictwem.